

به نام خدا

دانشگاه آزاد اسلامی استهبان

دانشکده پرستاری و مامایی

طرح درس (Lesson Plan)

نام درس : اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان
نوع درس : تئوری- عملی
تعداد واحد : ۲ واحد (۱ واحد تئوری - ۱ واحد عملی)

مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناس مامایی
مدرس : خانم دریانی زاده

دروس پیش نیاز : ندارد

نیمسال تحصیلی : نیمسال اول ۹۷-۹۸
تاریخ شروع کلاس : ۹۷/۶/۲۴
تاریخ پایان کلاس : ۹۷/۱۰/۱۲

مشخصه درس : ۵۳۴ (تئوری)
روز و ساعت برگزاری : پنجشنبه ها ۹:۱۵-۱۰:۴۵
مکان برگزاری : کلاس ۷

مشخصه درس : ۵۳۴ (عملی)
روز و ساعت برگزاری : پنجشنبه ها ۱۴:۰۰-۱۵:۳۰
مکان برگزاری : اتاق پراتیک

مسئول درس : خانم دریانی زاده
روز و ساعت حضور مسئول درس : پنجشنبه ها

تاریخ امتحان پایان ترم : ۹۷/۱۰/۲۶

شرح درس : این درس به عنوان درسی پایه ارائه می گردد و هدف آن آماده سازی دانشجویان مامایی برای مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سلامتی است . در این درس دانشجوی مامایی قادر می شود ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین ، راستای ارتقاء ، تامین و حفظ سلامت آنها از تفکر خلاق در به کارگیری فرآیند مامایی بهره جوید و همواره رعایت قوانین ، مقررات به اخلاق و ارتباطات حرفه ای و احکام اسلامی را مد نظر قرار دهد .

عنوان جلسه : تعریف حرفه مامایی، تاریخچه مامایی، مفهوم سلامت و بیماری	شماره جلسه : ۱
هدف کلی : آشنایی با حرفه مامایی ، تاریخچه مامایی ، مفهوم سلامت و بیماری	
اهداف رفتاری : دانشجوی باید قادر باشد : نقشها و وظایف ماما را شرح دهد حیطه های کاری و چارچوب تشکیلاتی حرفه پرستاری را شرح دهد مدلهای سلامت و بیماری را شرح دهد عوامل تاثیر گذار بر باورها و رفتارهای بهداشتی را شرح دهد عوامل خطر ساز را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی - پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر نیازهای اساسی انسان ، نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی	شماره جلسه : ۲ و ۳
هدف کلی : آشنایی با نیازهای اساسی انسان ، نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :	
نیازهای اساسی انسان را بر اساس هرم مازلو به ترتیب شرح دهد	
آناتومی و فیزیولوژی دستگاه تنفس را شرح دهد	
تظاهرات بالینی بیماریهای تنفسی را شرح دهد	
نقش پرستار در پیشگیری و درمان اختلالات تنفسی را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر نیاز به امنیت در بیماران ، مفهوم تغذیه در مراقبت از بیماران	شماره جلسه : ۴ و ۵
هدف کلی : آشنایی با نیاز به امنیت در بیماران ، مفهوم تغذیه در مراقبت از بیماران	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :	
عوامل خطر ساز و تهدید کننده ایمنی در بیماران را شرح دهد	
شیوه های پیشگیری و کنترل خطرات در بیمارستان را شرح دهد	
اقدامات توصیه شده برای مقابله با آتش سوزی و انواع مختلف آتش سوزی و راهای اطفای حریق را شرح دهد	
تغذیه مطلوب و اصول آن را شرح دهد	
الگوی تغذیه نرمال و مشکلات رایج در الگوی تغذیه ای را شرح دهد	
نقش پرستار در تشخیص و درمان اختلالات تغذیه ای و تامین تغذیه بیماران در شرایط خاص را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر مفهوم تعادل آب و الکترولیت	شماره جلسه : ۶
هدف کلی : آشنایی با مفهوم تعادل آب و الکترولیت	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :	
آب و مایعات بدن و شیوه های انتقال مایعات در بدن را شرح دهد	
روشهای حفظ تعادل مایعات در بدن را شرح دهد	
نقش انواع الکترولیتها و تعادل آنها در بدن را شرح دهد	
عدم تعادل مایعات در بدن را شرح دهد	
تعادل اسید و باز و مکانیسمهای تنظیم کننده اسید و باز را شرح دهد	
تصحیح انواع اختلالات تعادلی با جایگزینی مایعات وریدی را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر نیازهای دفاعی	شماره جلسه : ۷
هدف کلی : آشنایی با نیازهای دفاعی مانند دفع ادرار و مدفوع	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :	
آناتومی و فیزیولوژی دستگاه ادراری را بطور مختصر شرح دهد	
مشخصات ادرار طبیعی و عوامل موثر در دفع ادرار طبیعی را شرح دهد	

عوامل مختل کننده دفع ادرار و اختلالات شایع ادراری را شرح دهد
نقش پرستار در پیشگیری و درمان اختلالات ادراری را شرح دهد
فاکتورهای موثر در عمل دفع و اختلالات شایع در دفع روده ای را شرح دهد
نقش پرستار در تشخیص و درمان اختلالات دفعی را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

شماره جلسه : ۸ و ۹

عنوان جلسه : مروری بر فرآیند مامایی

هدف کلی : آشنایی با فرآیند پرستاری

اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :

مراحل فرآیند مامایی را شرح دهد

مدلهای نظری و پنداشتی در پرستاری را شرح دهد

یک فرآیند مامایی کامل و صحیح را برای بیمار فرضی نوشته و ارائه دهد

روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

شماره جلسه : ۱۰

عنوان جلسه : مروری بر مفهوم خواب و استراحت

هدف کلی : آشنایی با مفهوم خواب و استراحت

اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :

فیزیولوژی خواب را شرح دهد

مفهوم خواب و استراحت و عوامل موثر بر خواب و استراحت را شرح دهد

الگوی خواب در دوره های مختلف زندگی را شرح دهد

اختلالات خواب و تاثیر آن بر فعالیتهای روزمره را شرح دهد

نقش پرستار در پیشگیری و درمان اختلالات خواب را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

شماره جلسه : ۱۱

عنوان جلسه : مروری بر مفهوم آسایش و تسکین درد

هدف کلی : آشنایی با مفهوم آسایش و تسکین درد

اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :

فیزیولوژی درد را شرح دهد

ساختارهای مرتبط با فرآیند درد را شرح دهد

نقش پرستار در پیشگیری و درمان درد را شرح دهد

روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ

حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : مروری بر مفهوم بهداشت و مراقبت از خود	شماره جلسه : ۱۲
هدف کلی : آشنایی با مفهوم بهداشت و مراقبت از خود	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد : عوامل موثر بر بهداشت فردی را شرح دهد تغییرات تکاملی را شرح دهد تغییر در مراقبت از خود را شرح دهد نقش پرستار در کمک به بیماران ناتوان در مراقبت از خود را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر آشنایی و اندازه گیری علائم حیاتی	شماره جلسه : ۱۳
هدف کلی : آشنایی و اندازه گیری علائم حیاتی	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد : درجه حرارت طبیعی و غیر طبیعی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را نام ببرد نبض طبیعی و غیر طبیعی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را نام ببرد تنفس طبیعی و غیر طبیعی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را نام ببرد فشار خون طبیعی و غیر طبیعی را تعریف کرده و عوامل موثر بر آن را نام ببرد روشهای اندازه گیری علائم حیاتی را شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر کنترل عفونت	شماره جلسه : ۱۴
هدف کلی : آشنایی با مراحل عفونت و روشهای کنترل عفونت	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد : عامل مسبب عفونت ، مخزن ، راه خروجی ، روشهای انتقال ، راه ورودی و میزبان مستعد را شرح دهد مراحل عفونت ، روشهای پاسخ به عفونت و اصول گند ردایی را شرح دهد انواع اقدامات پیشگیری کننده و کنترل عفونت را شرح دهد کنترل عفونت در مراکز بهداشتی و درمانی را شرح دهد انواع سطوح ضد عفونی و استریلیزاسیون بیمارستان را شرح دهد توصیه هایی برای پیشگیری از عفونت شرح دهد	
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ	
حیطه یادگیری : شناختی	

عنوان جلسه : مروری بر مراقبت از زخم	شماره جلسه : ۱۵
مروری بر مراقبتهای قبل ، حین و بعد از عمل جراحی ، مروری بر مفهوم حرکت و بی حرکتی	
هدف کلی : آشنایی با مراقبت از زخم	
اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد : انواع زخمها را نام ببرد	

مراحل موثر در ایجاد زخم را شرح دهد
 مراحل تشکیل زخم فشاری را شرح دهد
 انواع التیام زخم ، مراحل آن و عوامل موثر بر ترمیم زخم را شرح دهد
 نقش پرستار در پیشگیری و درمان زخم را شرح دهد
 انواع جراحی را بیان کند
 نقش پرستار قبل از جراحی را شرح دهد
 نقش پرستار حین جراحی را شرح دهد
 نقش پرستار بعد از جراحی را شرح دهد
 ساختار سیستم عضلانی و اسکلتی را شرح دهد
 عملکرد فیزیولوژی بدن و اثر بی حرکتی در بدن را شرح دهد
 مکانیک بدن و اصول آن را شرح دهد
 انواع ورزش ها و تمرینات دامنه حرکتی را شرح دهد
 نقش پرستار را در پیشگیری و درمان بی حرکتی شرح دهد
 روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ
 حیطه یادگیری : شناختی

عنوان جلسه : مروری بر تجویز دارو و محاسبات دارویی
 مروری بر گزارش نویسی ، آموزش به بیمار
 بیمار پذیرش ، انتقال و ترخیص بیمار و اخلاق و مقررات مامایی و احکام اسلامی در مراقبت از
 شماره جلسه : ۱۶

هدف کلی : آشنایی با تجویز دارو و محاسبات دارویی
 مروری بر گزارش نویسی ، آموزش به بیمار
 بیمار پذیرش ، انتقال و ترخیص بیمار و اخلاق و مقررات مامایی و احکام اسلامی در مراقبت از

اهداف رفتاری : دانشجو باید قادر باشد :
 مکانیسم عمل داروها ، واکنشهای دارویی و عوامل دخیل در آن را شرح دهد
 عوامل موثر در عملکرد داروها را شرح دهد
 شیوه های مختلف تجویز دارو را شرح دهد
 دستورات دارویی و سیستمهای اندازه گیری دارو را شرح دهد
 نکات مورد توجه در هنگام تجویز دارو و عوارض ناشی از تزریق و راههای پیشگیری را شرح دهد
 اهداف ثبت گزارش را شرح دهد
 انواع مختلف سیستم های گزارش نویسی را شرح دهد
 رهنمودهای قانونی در گزارش نویسی را بیان کند
 انواع روشهای گزارش دهی را شرح دهد
 انواع عوامل تسهیل کننده و بازدارنده یادگیری را شرح دهد
 جایگاه آموزش و یادگیری در مراقبتهای پرستاری را شرح دهد
 مراقبتهای لازم در هنگام پذیرش بیمار را شرح دهد
 انتقال بیمار از بخشی به بخش دیگر یا جابجایی وی در داخل بخش را با جزئیات مربوطه شرح دهد
 ترخیص بیمار و اجزای آن را شرح دهد
 زمینه های کاربرد اخلاق در حرفه پرستاری را شرح دهد
 انواع الگوهای مناسب جهت استدلال اخلاقی را شرح دهد
 معضلات اخلاقی رایج در حرفه پرستاری را شرح دهد
 جرایم خاص حرفه ای در کادر پرستاری را شرح دهد

قوانین مربوط به ثبت گزارشات پرستاری را شرح دهد
موارد کاربرد احکام شرعی در حرفه پرستاری را شرح دهد
روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ
حیطه یادگیری : شناختی

وسایل کمک آموزشی : لب تاپ – ویدئوپرژکتور – وایت بورد

نحوه ارزشیابی دانشجویی :

آزمون میان ترم : ۱۰ نمره

آزمون پایان ترم : ۱۰ نمره

تکالیف دانشجویی : ارائه کتبی فرآیند پرستاری بصورت انفرادی

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای ، کوتاه جواب ، صحیح و غلط

وظایف دانشجویی :

حضور مستمر توام با توجه در کلاس – حضور به موقع در کلاس – عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس – شرکت در آزمونهای میان ترم و پایان ترم در موعد مقرر – رعایت شئونات اخلاقی و احترام به استاد – انجام تکالیف دانشجویی

منابع :

۱- موسوی ، ملیحه سادات . عالیخانی ، مریم (۱۳۸۲) . روش های پرستاری بالینی . تهران . شهراب . آینده سازان (چاپ چهارم)

۲- پوتر ، پاتریشیا آن . پری ، آن گریفین (۱۳۸۱) . اصول و فنون پرستاری پوتر و پری . ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران . تهران : سالمی

3-Kozier , B . Erb , G. Fundamental of Nursing : Concepts and Practic . Last ed .
New York : Prentice Hall .

به نام خدا
دانشگاه آزاد اسلامی استهبان
دانشکده پرستاری و مامایی
طرح دوره (Course Plan)

نام درس : اصول و فنون پرستاری و مامایی و روش کار در اتاق عمل و زایمان	نوع درس
تئوری- عملی : تعداد واحد : ۲ واحد (۱ واحد تئوری - ۱ واحد عملی)	
مقطع و رشته تحصیلی فراگیران : کارشناس مامایی	مدرس : خانم دریانی زاده
دروس پیش نیاز : ندارد	
نیمسال تحصیلی : نیمسال اول ۹۷-۹۸	تاریخ شروع کلاس : ۹۷/۶/۲۴
۹۷/۱۰/۱۲:	تاریخ پایان کلاس
مشخصه درس : ۵۳۴ (تئوری)	روز و ساعت برگزاری : پنجشنبه ها ۹:۱۵-۱۰:۴۵
کلاس: ۷	مکان برگزاری
مشخصه درس : ۵۳۴ (عملی)	روز و ساعت برگزاری : پنجشنبه ها ۱۴:۰۰-۱۵:۳۰
اتاق پراتیک	مکان برگزاری :
مسئول درس : خانم دریانی زاده	روز و ساعت حضور مسئول درس : پنجشنبه ها
تاریخ امتحان پایان ترم : ۹۷/۱۰/۲۶	

شرح درس : این درس به عنوان درسی پایه ارائه می گردد و هدف آن آماده سازی دانشجویان مامایی برای مراقبت از بیماران مبتلا به مشکلات سلامتی است . در این درس دانشجوی مامایی قادر می شود ضمن آشنایی با مفاهیم اساسی و کسب مهارت در مراقبت از مددجویان در بالین ، راستای ارتقاء ، تامین و حفظ سلامت آنها از تفکر خلاق در به کارگیری فرآیند مامایی بهره جوید و همواره رعایت قوانین ، مقررات به اخلاق و ارتباطات حرفه ای و احکام اسلامی را مد نظر قرار دهد .

اهداف کلی :

- ۱- شناخت حرفه مامایی، تاریخچه مامایی، مفهوم سلامت و بیماری
- ۲- شناخت نیازهای اساسی انسان، نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی
- ۳- شناخت نیاز به امنیت در بیماران، مفهوم تغذیه در مراقبت از بیماران
- ۴- شناخت تعادل آب و الکترولیت
- ۵- شناخت نیازهای دفاعی بیمار مانند دفع ادرار و مدفوع
- ۶- شناخت فرآیند مامایی
- ۷- شناخت مفهوم خواب و استراحت
- ۸- شناخت مفهوم آسایش و تسکین درد
- ۹- شناخت مفهوم بهداشت و مراقبت از خود
- ۱۰- شناخت و اندازه گیری علائم حیاتی
- ۱۱- شناخت مراحل عفونت و روشهای کنترل عفونت
- ۱۲- شناخت مراقبت از زخم
- ۱۳- شناخت تجویز دارو و محاسبات دارویی
- ۱۴- شناخت مراقبتهای قبل، حین و بعد از عمل جراحی، مروری بر مفهوم حرکت و بی حرکتی
- ۱۵- شناخت گزارش نویسی و آموزش به بیمار
- ۱۶- شناخت انتقال و ترخیص بیمار و اخلاق و مقررات مامایی و احکام اسلامی در مراقبت از بیمار

اهداف رفتاری :

- ۱- دانشجو باید بتواند حرفه مامایی، تاریخچه مامایی، مفهوم سلامت و بیماری را بیان کند.
- ۲- دانشجو باید بتواند نیازهای اساسی انسان، نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی را بیان کند.
- ۳- دانشجو باید بتواند نیاز به امنیت در بیماران و مفهوم تغذیه در مراقبت از بیماران را بیان کند.
- ۴- دانشجو باید بتواند آب و مایعات بدن و شیوه های انتقال مایعات در بدن، روشهای حفظ تعادل مایعات در بدن و نقش انواع الکترولیتها و تعادل آنها و عدم تعادل مایعات و همچنین تعادل اسید و باز و مکانیسمهای تنظیم کننده اسید و باز را بیان کند.
- ۵- دانشجو باید بتواند نیازهای دفاعی بیمار مانند دفع ادرار و مدفوع را بیان کند.
- ۶- دانشجو باید بتواند مراحل فرآیند مامایی را شرح دهد و یک فرآیند پرستاری کامل و صحیح را برای بیمار فرضی نوشته و ارائه دهد.
- ۷- دانشجو باید بتواند فیزیولوژی خواب، مفهوم خواب و استراحت، عوامل موثر بر خواب و استراحت، اختلالات خواب و تاثیر آن بر فعالیتهای روزمره را بیان کند.
- ۸- دانشجو باید بتواند مفهوم آسایش و تسکین درد را بیان کند.
- ۹- دانشجو باید بتواند مفهوم بهداشت و مراقبت از خود را بیان کند.
- ۱۰- دانشجو باید بتواند علائم حیاتی را تعریف کرده، مقادیر طبیعی و غیر طبیعی آن را بیان کرده و روشهای مختلف اندازه گیری علائم حیاتی را شرح دهد.
- ۱۱- دانشجو باید بتواند مراحل عفونت و روشهای کنترل عفونت را بیان کند.
- ۱۲- دانشجو باید بتواند انواع زخمها و روشهای مراقبت از زخم را بیان کند.
- ۱۳- دانشجو باید بتواند تجویز دارو و محاسبات دارویی را بیان کند.
- ۱۴- دانشجو باید بتواند مراقبتهای قبل، حین و بعد از عمل جراحی و فیزیولوژی بدن و اثر بی حرکتی در بدن را شرح دهد.
- ۱۵- دانشجو باید بتواند اصول گزارش نویسی صحیح، انواع عوامل تسهیل کننده و بازدارنده یادگیری و جایگاه آموزش و یادگیری در مراقبتهای پرستاری را بیان کند.
- ۱۶- دانشجو باید بتواند پذیرش و انتقال و ترخیص بیمار با جزئیات، زمینه های کاربرد اخلاق در حرفه مامایی و موارد کاربرد احکام شرعی در حرفه مامایی را بیان کند.

روش تدریس : سخنرانی – پرسش و پاسخ

وسایل کمک آموزشی : وسایل کمک آموزشی : لب تاپ – ویدئوپرژکتور – وایت بورد

نحوه ارزشیابی دانشجویی :

آزمون میان ترم : ۱۰ نمره

آزمون پایان ترم : ۱۰ نمره

تکالیف دانشجویی : ارائه کتبی فرآیند پرستاری بصورت انفرادی

نوع سؤالات امتحانی : چهار گزینه ای ، کوتاه جواب ، صحیح و غلط

وظایف دانشجویی :

حضور مستمر توام با توجه در کلاس – حضور به موقع در کلاس – عدم استفاده از تلفن همراه در کلاس – شرکت در آزمونهای میان ترم و پایان ترم در موعد مقرر – رعایت شئونات اخلاقی و احترام به استاد – انجام تکالیف دانشجویی

منابع :

۱- موسوی ، ملیحه سادات . عالیخانی ، مریم (۱۳۸۲) . روش های پرستاری بالینی . تهران . شهراب . آینده سازان (چاپ چهارم)

۲- پوتر ، پاتریشیا آن . پری ، آن گریفین (۱۳۸۱) . اصول و فنون پرستاری پوتر و پری . ترجمه اساتید دانشکده پرستاری و مامایی ایران . تهران : سالمی

3-Kozier , B . Erb , G. Fundamental of Nursing : Concepts and Practic . Last ed .
New York : Prentice Hall .

تقویم درس :

مدرس	عنوان	جلسه
دریانی زاده	حرفه پرستاری ، تاریخچه پرستاری ، مفهوم سلامت و بیماری	۱
دریانی زاده	نیازهای اساسی انسان ، نیاز به اکسیژن و اکسیژن رسانی	۲ و ۳
دریانی زاده	نیاز به امنیت در بیماران ، مفهوم تغذیه در مراقبت از بیماران	۴ و ۵
دریانی زاده	تعادل آب و الکترولیت	۶
دریانی زاده	نیازهای دفعی بیمار مانند دفع ادرار و مدفوع	۷
دریانی زاده	فرآیند پرستاری	۸ و ۹
دریانی زاده	مفهوم خواب و استراحت	۱۰
دریانی زاده	مفهوم آسایش و تسکین درد	۱۱
دریانی زاده	مفهوم بهداشت و مراقبت از خود	۱۲
دریانی زاده	شناخت و اندازه گیری علائم حیاتی	۱۳
دریانی زاده	مراحل عفونت و روشهای کنترل عفونت	۱۴
دریانی زاده	مراقبت از زخم و مراقبتهای قبل ، حین و بعد از عمل جراحی ، مروری بر مفهوم حرکت و بی حرکتی	۱۵
دریانی زاده	تجویز دارو و محاسبات دارویی و گزارش نویسی و آموزش به بیمار و انتقال و ترخیص بیمار و اخلاق و مقررات مامایی و احکام اسلامی در مراقبت از بیمار	۱۶